

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
49268 Міжкультурна германістика (німецька та англійська мови), рівень вищої освіти: «Магістр»,
спеціальність 035 – «Філологія»,
форма навчання денна

Київський національний університет імені Тараса Шевченка висловлює глибоку вдячність Експертній Групі за ретельний кваліфікований аналіз освітньо-наукової програми «Міжкультурна германістика (німецька та англійська мови)» та висловлені рекомендації щодо її удосконалення. Водночас вважаємо за необхідне навести короткі пояснення щодо конкретних рекомендацій.

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>Рівень В. Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p> <p>Сильні сторони: - Цілі ОНП та бачення перспектив її розвитку, продемонстроване розробниками, корелюють з пріоритетними напрямками розвитку КНУТШ, визначеними Стратегічним планом розвитку університету (2018–2025). Керівництво університету демонструє чітке бачення перспектив розвитку ОНП в контексті розбудови системи підготовки фахівців у галузі філології та міжкультурного посередництва. До процесу формування цілей, змісту та ПРН ОНП залучаються міжнародні партнери ННІФ. Для формулювання цілей, ПРН та змісту ОК вивчався досвід низки вітчизняних та зарубіжних університетів-партнерів.</p> <p>Слабкі сторони не виявлені.</p> <p>У зв'язку з тим, що ОНП не має яскраво вираженої унікальності, а практики, описані у підкритеріях 1.1-1.4, є позитивними та традиційними, ЕГ визначає рівень відповідності Критерію 1 як "В".</p>	<p>Важко погодитись із оцінкою «відсутність унікальності» Унікальність ОП виявляється в тому, що такої програми немає у жодному українському ЗВО, але цей інноваційний фах набуває популярності в ЗВО Німеччини. Унікальність програми виявляється також у наповненні її ОК, більшість з яких є авторськими курсами, розробленими викладачами Університету, міждисциплінарності ОК і поєднанні теоретичних дисциплін з практичними.</p> <p>До викладання залучені науковці з досвідом міжнародної роботи, прикладні лінгвісти, перекладачі-практики, іноземні лектори; широко налагоджене міжнародне співробітництво: викладання відбувається відповідно до сучасних світових трендів, сильними сторонами є також проведення спільних семінарів із закордонними ЗВО, залучення запрошених професорів, широка мобільність студентів.</p> <p>Вважаємо, що за цим критерієм ОНП заслуговує на рівень «А».</p>
<p>Рівень В. Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Сильні сторони: -</p> <p>Обсяг ОНП та ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти; структура ОНП є чіткою й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів; ОНП передбачає достатню практичну підготовку здобувачів та забезпечує формування соціальних навичок; зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності, а також запитам роботодавців, які засвідчили</p>	<p>Структурно-логічна схема ОНП, що розміщена на с. 15 опису освітньої програми, відбиває зв'язок між групами освітніх компонентів. Зокрема обов'язкові освітні компоненти розподілені на загальнонаукові дисципліни, загальнофілологічні дисципліни та спеціальні дисципліни з мовної та перекладацької підготовки. Висвітлено також зв'язок між обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами,</p>

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>високий рівень задоволеності компетентностями випускників цієї програми.</p> <p>Слабкі сторони та рекомендації: - нечіткість встановлення міжпредметних зв'язків ОК у структурно-логічній схемі.</p> <p>Рекомендація: вдосконалити структурно-логічну схему ОНП, а саме частину обов'язкові компоненти, задля простеження логічної послідовності вивчення кожної дисципліни до початку вступної кампанії 2023.</p>	<p>практикою й підсумковою атестацією. Вважаємо такий виклад структурно-логічних зв'язків між освітніми компонентами в описі освітньої програми достатнім. Також не можемо розглядати цю рекомендацію як слабку сторону програми, оскільки експертна група водночас відзначає, що структура та зміст ОНП є чіткими.</p>
<p>Рівень В. Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики: Проведення роз'яснювальних онлайн-зустрічей щодо особливостей вступної кампанії і активна робота із потенційними вступниками і їхніми батьками у соціальних мережах.</p> <p>2. Здобувачі мають позитивний досвід перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>1. Список літератури, рекомендованої для підготовки до вступних іспитів (фахового та співбесіди) потребує перегляду й актуалізації. У програмі фахового вступного випробування 2022 р. наведено дещо застарілі джерела (1981 р., 1995 р., 1997 р. тощо). Список літератури, рекомендованої для підготовки до співбесіди з німецької мови, в Програмі вступного випробування з англійської, німецької, французької, іспанської мов (індивідуальна усна співбесіда) 2022 р. містить застарілі (2000 р., 2002 р. тощо) й російськомовні (п. 1) джерела.</p> <p>Рекомендуємо переглянути списки літератури, рекомендованої для підготовки до вступних іспитів (фахового та співбесіди), й оновити їх у програмах 2023 р.</p> <p>2.«Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» було затверджено у 2016 р. і не містить змін відповідно до Постанови №599 від 13 травня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності». Рекомендуємо до кінця поточного навчального року оновити «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію щодо оновлення списку літератури, рекомендованої для підготовки до фахового вступного випробування. Вона буде врахована при підготовці програми фахового вступного випробування у 2023 році.</p> <p>Університет брав участь у підготовці матеріалів до проекту Постанови від 13.05.2022 року, тому більшість її норм в документах Університету було враховано. Нова редакція «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» готується до винесення на обговорення факультетами/інститутами</p>

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>відповідно до вимог Постанови №599.</p> <p>Рівень В. Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. 1. Зміст ОК оновлюється на основі сучасних тенденцій розвитку філологічної науки, освітньої практики, особистих наукових напрацювань науково-педагогічних працівників та їх участі у міжнародних проектах. 2. Політика університету щодо інтернаціоналізації є послідовною і системною: викладачі та здобувачі залучені до міжнародних проєктів та стажувань, які відповідають профілю ОНП. 3. Залучення до викладання носія німецької мови.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. відсутні Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4. ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5; має позитивні практики в контексті підкритерію 4.4 (викладачі ОНП є активними науковцями, які застосовують свої наукові здобутки в освітньому процесі, оновлюють зміст освітніх компонентів на основі сучасних тенденцій розвитку науки і практики) і 4.5 (викладачі та здобувачі беруть активну участь у міжнародних проектах та стажуваннях, до викладання залучений носій німецької мови), що зумовлює оцінку «В» за цим критерієм.</p>	<p>Навчання, викладання, політика університету та кафедри щодо інтернаціоналізації є сильними і унікальними сторонами ОНП. Майже всі викладачі та значна кількість здобувачів залучені до міжнародних стажувань, міжнародних проєктів. До викладання залучені носії мови.</p>
<p>Рівень В. Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики; Дієвість системи забезпечення академічної доброчесності: застосування світових практик формування академічної доброчесності шляхом участі КНУТШ у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Сторінка 15 Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американської Ради з міжнародної освіти, популяризація академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу.</p>	<p>Дякуємо за зауваження щодо критеріїв оцінювання в робочих програмах освітніх компонентів. Переглянемо РП та критерії оцінювання протягом цього навчального року. Щодо поточного оцінювання – оцінки здобувачів по кожному ОК виставляються викладачами в Google Classroom, де студенти можуть у зручний спосіб контролювати свою успішність.</p>

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p><u>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</u></p> <p>1. В деяких РП критерії оцінювання є неповними (ОК1, ОК4, ОК5, ОК6 “Комунікативні стратегії (німецька мова)”, ОК7, ОК11, ОК12) абр мають технічні огріхи й некоректне формулювання (ОК2 стосовно конспектування), що дещо ускладнює розуміння здобувачами, як і за що можна отримати оцінку.</p> <p>Рекомендуємо</p> <p>переглянути РП й зазначити чіткі та прозорі критерії оцінювання поточного контролю, щоби забезпечити розуміння здобувачами процесу оцінювання за певними видами робіт, до початку наступного навчального року. 2. В КНУТШ відсутня єдина уніфікована система оповіщення здобувачів про поточні бали за виконання робіт протягом семестру. Для забезпечення прозорості формування підсумкового балу рекомендуємо уніфікувати систему обліку та доступу здобувачів до поточних балів або додати відповідну можливість у систему Тритон до початку наступного навчального року.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5. ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, має позитивну практику в контексті підкритерію 5.4 (дієвість системи забезпечення академічної доброчесності) й некритичні недоліки, що можуть бути виправлені в поточному навчальному році, в контексті підкритеріїв 5.1 (рекомендуємо зазначити в РП чіткі та прозорі критерії оцінювання поточного контролю) й 5.3 (рекомендуємо уніфікувати систему обліку та доступу здобувачів до поточних балів), що зумовлює оцінку «В» за цим критерієм.</p>	
<p><u>Рівень В. Критерій 6. Людські ресурси</u></p> <p><u>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.</u></p> <p>НПП мають можливості підвищувати кваліфікацію завдяки зв'язкам ЗВО із ЗВО-партнерами в Україні та за кордоном. НПП використовують знання та навички, здобуті у рамках програм з підвищення кваліфікації, при розробці та викладанні курсів на цій ОНП. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, запровадивши систему матеріального та нематеріального заохочення.</p> <p><u>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті</u></p>	<p>На ОНП викладає дуже сильний професорсько-викладацький склад. Викладачі постійно проходять міжнародні стажування, виступають з публічними лекціями в університетах Австрії та Німеччини.</p> <p>Відсутність у деяких викладачів публікацій Scopus та WoS ми не вважаємо недоліком Програми. На програмі викладають викладачі-практики з великим досвідом. Вони є авторами підручників, які широко використовуються в навчальному процесі не лише на випусковій кафедрі та в нашому університеті, а і в інших ЗВО України. Викладачі ОНП мають</p>

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>Критерію 6. До недоліків належить факт, що не всі викладачі, задіяні на ОП, мають статті у виданнях, що індексуються у Scopus та WoS. Рекомендація: до лютого 2025 р. посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників у виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science.</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6. Зважаючи на релевантність зазначеної вище інформації, ЕГ вважає її достатньою для Критерія 6 і оцінює його рівень на В з несуттєвим недоліком, який легко можна усунути у процесі подальшої реалізації ОП. Вирішальними при оцінюванні стали такі сильні сторони як відповідність НПП ОК, які вони викладають на ОП (наявність у викладачів наукового ступеню доктора/кандидата наук і вченого звання професора/доцента), прозорість конкурсного добору викладачів, систематичне підвищення кваліфікації, залучення професіоналів-практиків та роботодавців до організації освітнього процесу на цій ОП.</p>	<p>численні закордонні публікації, деякі статті, подані до журналів Scopus та WoS, ще в друці.</p> <p>Вважаємо, що за даним критерієм ОНП заслуговує на оцінку «А».</p>
<p>Рівень В. Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7. 1. КНУ має потужну матеріально-технічну базу. Здобувачі ОНП забезпечені доступом до лінгвістичних лабораторій, лабораторій навчання синхронного перекладу та послідовного перекладу, мультимедійних та комп'ютерних класів; наявний потужний бібліотечний фонд, який регулярно поповнюється. 2. ЗВО забезпечує інформаційну, соціальну, психологічну, освітню, консультативну та інші види підтримки через відповідні підрозділи та завдяки існуванню різноманітних каналів комунікації (електронна пошта, соціальні мережі, сайти університету, ННІФ, кафедри та ін.).</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7. 1. На головній сторінці університету та ННІФ відсутній доступ до віртуальної скриньки довіри. Вирішення конфліктних ситуацій можливе лише за прямим зверненням до керівника відповідного підрозділу.</p> <p>Рекомендуємо створити доступний канал для анонімного звернення студентів до адміністрації ЗВО,</p>	<p>Щодо зауваження про відсутність віртуальної скриньки довіри, звертаємо увагу, що студенти завжди можуть звернутися до куратора, гаранта ОНП, завідувача кафедри, директора інституту чи заступників, ректора чи проректорів, навіть не в години прийому, особисто (використовуючи різні канали зв'язку) чи через посередництво органів студентського самоврядування. З огляду на це, а також з врахуванням того що анонімні звернення щодо конфліктів не підлягають розгляду за визначенням, не вважаємо, що питання доступу до віртуальної скриньки довіри може розглядатися як слабка сторона ОНП. Водночас наголошуємо на тому, що КНУ має потужну матеріально-технічну базу (зокрема лабораторії сучасних технологій усного перекладу, німецькомовну бібліотеку актуальної наукової, довідкової, художньої літератури в Центрі німецької мови та культури ННІФ), надає потужну інформаційну, соціальну, психологічну, освітню, консультативну підтримку. У зв'язку з цим вважаємо, що за цим критерієм ОНП заслуговує на рівень «А».</p>

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>наприклад, у вигляді віртуальної скриньки довіри, на сайті університету (у поточному навчальному році)</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7. ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5; має позитивні практики в контексті підкритерія 7.1 (потужна матеріально-технічна база, лабораторний та бібліотечний фонд), 7.4 (здобувачі забезпечені освітньою, інформаційною, психологічною, соціальною підтримкою через різноманітні канали спілкування) і некритичні недоліки, що можуть бути виправлені в поточному навчальному році, в контексті підкритерія 7.6 (рекомендуємо створити посилання на віртуальну скриньку довіри на сайті університету), що зумовлює оцінку «В» за цим критерієм.</p>	
<p>Рівень В. Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8. Грунтовна нормативна база документів, що регулюють освітній процес та регламентують систему внутрішнього забезпечення якості ЗВО. Наявність окремої структурної одиниці, що опікується питаннями забезпечення якості – відділ внутрішнього забезпечення якості освіти. Заклад залучає до розробки, перегляду, обговорення, та моніторингу різні категорії стейкхолдерів. Наявна системна практика проведення опитувань різних категорій стейкхолдерів та оприлюднення результатів. Учасники освітнього процесу демонструють обізнаність з правилами та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. На думку ЕГ, слабку сторону утворює недостатнє використання такого інструменту моніторингу якості ОНП та освітньої діяльності за нею як періодичні соціологічні опитування її роботодавців. Рекомендуємо Науковій лабораторії соціальних та освітніх досліджень розробити відповідну анкету до кінця 22-23 навчального року. Кафедрі германської філології та перекладу провести анкетування роботодавців до початку нового навчального року та, за потреби, переглянути зміст ОК на відповідність актуальним вимогам ринку праці.</p>	<p>З наданою рекомендацією щодо опитування роботодавців погоджуємося частково. Вважаємо, що оптимальною формою взаємодії з роботодавцями на рівні окремої освітньої програми під час її моніторингу є особисті зустрічі (режим фокус груп) гаранта та членів робочих груп, що дозволяє більш повно виявити й врахувати потреби цієї групи стейкхолдерів. Додатково повідомляємо що анкета опитування роботодавців була затверджена НМР Університету 02.03.2023 року.</p>
<p>Рівень В. Критерій 9. Прозорість та публічність Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. Учасники освітнього процесу на даній ОПП розуміють свої права та обов'язки. У</p>	

Слабкі сторони і рекомендації із звіту ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>вільному доступі наявна ґрунтовна нормативна база, де прописано чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Високий рівень публічності та прозорості діяльності ЗВО. Оприлюднено вичерпну актуальну інформацію про ОПП для усіх стейкхолдерів та потенційних абітурієнтів.</p> <p><u>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації</u> щодо удосконалення у контексті Критерію 9. Відсутні</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9. Внутрішні нормативно-правові документи ЗВО регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними, чіткими та зрозумілими. Проекти освітніх програм своєчасно оприлюднюються для громадського обговорення, наявна форма зворотного зв'язку. Проведений ЕГ аналіз акредитаційної справи та оцінка онлайнресурсів ЗВО щодо інформативності та доступності необхідної інформації за ОПП для усіх стейкхолдерів підтверджує загальну відповідність ОП Критерію 9. ЕГ вважає, що рівень відповідності ОПП за критерієм 9 можна оцінити як "В".</p>	